

ת"פ 19384/05/16 - מדינת ישראל נגד חוסאם אשהב

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 19384-05-16 מדינת ישראל נ' אשהב(עציר)

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
בעניין: מדינת ישראל על ידי עו"ד אביטל ריבנר
נגד חוסאם אשהב (עציר) על ידי עו"ד סוועאד
המאשימה הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, לאחר שחזר בו מכפירתו, בעבירת נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן **חוק העונשין**), בעבירת ניסיון לחבלה חמורה לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, בעבירת רכישת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין ובשתי עבירות סחר בנשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין.

2. מעובדות החלק הכללי של כתב האישום המתוקן עולה שהנאשם הוא אזרח ישראלי. בתקופה הרלבנטית לכתב האישום עסק הנאשם בקנייה ומכירה של כלי נשק ותחמושת מסוגים שונים. לפחות באחד המקרים שימש נשק שמכר הנאשם בידי קונוהו לביצוע פיגוע בתחום מדינת ישראל והכל כמפורט להלן.

3. יוער כי, ב"כ המאשימה הודיע על חזרה מאישום מספר 1 בכתב האישום בדיון שנערך לפניו ביום 10.1.17 לאחר שהנאשם השיב לכתב האישום שהוגש נגדו. לפיכך ובהתאם לאמור בסעיף 94(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן **חוק סדר הדין הפלילי**), הוריתי על זיכוי הנאשם מאישום מספר 1.

4. מעובדות האישום השני בכתב האישום המתוקן עולה כי במועד ובדרך שאינה ידועה במדויק למאשימה, השיג הנאשם רובה מסוג "תבור" (להלן **הנשק**). הנאשם החביא את הנשק בשכונה הסמוכה למקום מגוריו.

ביום 14.11.15, בשעה 1:00 או בסמוך לכך, הגיעו כוחות הביטחון להרוס בית של מפגע בקלנדיה. בעקבות כך החלו התפרעויות נגד כוחות הביטחון, במסגרתן נהרגו שניים מהמתפרעים. בעקבות כך החליט הנאשם לירות על כוחות הביטחון. הנאשם הלך למחבוא בו החביא את הנשק ולקח את הנשק עימו. הנאשם חיפש מקום בו יעברו רכבים של כוחות הביטחון עליהם יוכל לירות. בשעה 2:00 או בסמוך לכך זיהה הנאשם שלושה רכבים של כוחות הביטחון, ולאחר שהרכבים התקרבו, ירה לעברם חמישה כדורים.

בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, בסביבות חודש מרץ 2016, ראה הנאשם כי כוחות הביטחון מבצעים חיפושים אחר נשקים בקלנדיה, ועל כן חשש כי כוחות הביטחון יאתרו את נשקו. נוכח זאת לקח הנאשם את

הנשק, נתן אותו למחמוד זהאדה, וביקש ממנו לשמור על הנשק למשך מספר ימים.

5. במסגרת כתב האישום המתוקן, האישום השלישי נמחק.

6. על פי עובדות האישום הרביעי בכתב האישום המתוקן, בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך חודש פברואר 2016, פנה אל הנאשם מוראד מחיסן (להלן **מחיסן**) וביקש מהנאשם להשיג עבורו מספר כלי נשק. בעקבות כך, הלך הנאשם לאחר וקנה ממנו נשקים שונים אותם מכר למחיסן והכל כמפורט להלן: הנאשם מכר למחיסן שני נשקים מסוג קרל גוסטב, תמורת 4,000 ₪ לכל נשק. במעשיו המתוארים לעיל רכש הנאשם נשק וסחר או עשה עסקה אחרת שיש עמה מסירת החזקה בנשק לזולתו.

7. על פי עובדות האישום החמישי בכתב האישום המתוקן, בתאריך 8.3.16 או בסמוך לכך, הגיע אל הנאשם עבד חרוב (להלן **חרוב**) וביקש מהנאשם לקנות ממנו נשק מסוג קרל גוסטב. בעקבות כך הלך הנאשם לאחר וקנה נשק מסוג קרל גוסטב (להלן **הנשק**) במחיר של 3,000 ₪. לאחר מכן חזר הנאשם לחרוב ואמר לו כי מחיר הנשק הוא 3,500 ₪. חרוב הסכים למחיר והביא לנאשם סך של 3,000 ₪. בתמורה לכך מסר הנאשם את הנשק לחרוב. כמו כן, סמוך לאחר מכן, מכר הנאשם לחרוב כעשרה כדורי תחמושת לנשק.

בתאריך 9.3.16 השתמש חרוב בנשק לביצוע פיגוע ירי מתמשך בירושלים. במהלך פיגוע הירי ירה חרוב, ביחד עם אחר, לעבר נוסעים שעמדו בתחנת אוטובוס בצומת רמות בירושלים, לאחר מכן ניסה לירות לעבר שוטר משמר הגבול שעמד במעבר חצייה בסמוך לתחנת הרכבה הקלה "שמעון הצדיק" בירושלים והכל עד שחרוב והאחר נורו ונוטרלו בסמוך לשער החדש בירושלים. במעשיו המתוארים לעיל, רכש הנאשם נשק וסחר או עשה עסקה אחרת שיש עמה מסירת החזקה בנשק לזולתו.

8. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, לא הייתה הסכמה לעניין העונש, אך הוסכם כי הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם מפאת גילו של הנאשם במועד ביצוע העבירות.

תסקיר שירות המבחן

9. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 20, מוסלמי, רווק אשר התגורר בקלנדיה עד למעצרו לפני כשנה וחודשיים. במקור הוא תושב שכונת "דיר אבו טור" בירושלים, אולם בשל מצבה הרפואי של סבתו מצד אמו, הוא ומשפחתו נאלצו לעבור להתגורר לידה וזאת על מנת לתמוך בה. הנאשם השלים 12 שנות לימוד, כאשר 10 שנות לימוד למד בבית ספר פרטי בירושלים, אולם מפאת עיכובים בדרך לבית הספר ומפאת הצורך לצאת בשעות הבוקר המוקדמות, המשיך את לימודיו בבית ספר "אל אומה" בשכונת "אל טור". עם סיום לימודיו, החל בלימודים אקדמאיים במקצוע חינוך גופני באוניברסיטת "אבו דיס" בירושלים וזאת עד למעצרו הנוכחי.

10. עוד עולה מתסקיר שירות המבחן כי הנאשם הוא בן למשפחה המונה זוג הורים וארבעה אחים רווקים בגילאי 16-25 כאשר הנאשם הוא השלישי מבין אחיו. אביו, בן 55, עורך דין במקצועו ואמו בת 55 פנסיונרית, מורה במקצועה. הנאשם מסר לקצינת המבחן על קשר קרוב ומשמעותי עם בני משפחתו ותיאר

משפחה נורמטיבית נטולת עבר פלילי, תומכת, פתוחה ומבוססת כלכלית. לדבריו, הוריו השקיעו רבות בחינוך בניהם כאשר הועמדו בפניהם ציפיות ברורות להתפתחות משמעותית הן ברמה האישית והן ברמה הלימודית לצד עמידה בערכים ונורמות חברתיות לפיהם חונך. הנאשם שלל שימוש בחומרים פסיכו אקטיביים ומסר ששותה אלכוהול בנסיבות חברתיות בתדירות שבועית.

11. ביחס לביצוע העבירות באישום השני, הנאשם נטל אחריות באופן חלקי על ביצוע. לדבריו, נהג לסחור בנשק בנסיבות ביצוע העבירות. הוא טען שעת שקיבל את הנשק, נהג ללכת לאזור מרוחק ממקום המגורים וניסה את איכות הנשק. לדבריו, לא ידע שבקרבת המקום נמצאים כוחות הביטחון. הוא שלל כל כוונה לירות על כוחות הביטחון ולפגוע בהם. כמו כן טען שלא ירה לעבר כוחות הביטחון ואף טען שלא קיימות ראיות נגדו, אלא שמערכת הביטחון זיפה את עובדות כתב האישום. לדבריו, עת שנודע לו כי כוחות הביטחון ביצעו חיפושים אחרי נשקים, הוא אכן העביר את הנשק שהיה בחזקתו לחברו במטרה לשמור על הנשק.

12. אשר לביצוע העבירות באישום הרביעי, הנאשם נטל אחריות למעשיו. לדבריו, הסביבה בה גדל אופיינה בדפוסים עבריינים ואלימים עמם התקשה להתמודד באופן נורמטיבי. על כן מצא ברכישת הנשק כדרך להגן על עצמו מפני כל התנהגות אלימה. בהמשך החל למכור את הנשק מאחר ומצא בעיסוק זה רווח כספי. על אף טענתו כי גדל במשפחה שהצליחה לספק עבורו מענים פיזיים ולא החסירה ממנו דבר, הוא ראה במצב הסוציאקונומי הגבוה בו גדל, משום גורם שהחריג אותו משאר חבריו, עורר בהם קנאה כלפיו והשפיע על הקשר החברתי. הנאשם הדגיש לפני קצינת המבחן כי המניע לרכישת הנשק היה אך ורק במטרה להגן על עצמו.

13. אשר לביצוע העבירות באישום החמישי, הנאשם לא נטל אחריות לביצוע. לדבריו, מכירת הנשק אף פעם לא הייתה למטרת פיגועים ולפגיעה באזרחים ישראלים ואף שלל כל השתייכות לארגון פוליטי או טרוריסטי כלשהו.

14. הנאשם שיתף את קצינת המבחן כי הליך החקירות היווה עבורו חוויה קשה ומתסכלת, אותה חווה כמאיימת על חייו. לדבריו, הליך זה אילץ אותו להודות במעשיו המתוארים בכתב האישום.

15. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, קצינת המבחן התרשמה כי מדובר בנאשם צעיר הנמצא בשלבי גיבוש זהותו הבוגרת, בעל יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות המצליח לשתף בתכנים אישיים. עוד התרשמה מכך שהנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, נטולת עבר פלילי ודפוסים עברייניים שהצליחה לספק עבורו את המענים הרגשיים והפיזיים. כן הנאשם הצליח לשמור על יציבות במישורי חייו הלימודיים עד למעצרו. לצד גורמי הסיכון, קצינת המבחן התרשמה מנאשם צעיר שבשנים האחרונות אימץ לעצמו אורח חיים עברייני, דבר שבא לידי ביטוי בהתחברותו לנוער שוליים ובאופי התנהגותו שאופיינה בסחר בנשק. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם התקשה להתחבר למעשיו ולחומרתם ושלל כוונות או מניעים לגרימת פגיעה או נזק ללא יכולת לבחון את המשמעות וההשלכות של התנהלותו על אחרים בסביבתו ועל היבטים הקשורים לביטחון המדינה. הוא ניסה לייחס את מעורבותו בעבירות למצבו האישי ודרכי הישרדותו עם הסביבה. הנאשם ניסה למזער את חומרת מעשיו ודאג להציג לפני שירות המבחן תמונה אידיאלית וחיובית על עצמו.

16. לפיכך, קצינת המבחן לא באה בהמלצה טיפולית שיקומית בעניינו.

טיעוני ב"כ הצדדים

17. מטעם התביעה לא הוצגו ראיות לעניין העונש. בפתח דבריה בא כוח המאשימה אישרה שהנאשם לא ידע שהנשק באישום החמישי ישמש לפיגוע. בא כוח המאשימה טענה כי הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם שלטון החוק, הגנה על הסדר הציבורי לצד הגנה על חיי אדם ושלמות הגוף. ב"כ המאשימה הדגישה כי פוטנציאל הנזק מהנשק הוא קטלני, משום שכשאדם סוחר בנשק באופן בלתי חוקי, הוא אינו יכול לדעת לאן הנשק יתגלגל ואילו עבירות יבוצעו באמצעותו, כפי שאכן אירע באישום החמישי כאשר הנשק שהנאשם מכר שימש לביצוע פיגוע ירי בירושלים. אשר לפוטנציאל הנזק באישום השני, הנאשם ירה לעבר רכבי כוחות הביטחון, אולם לא פגע בהם ואילו היה פוגע באחד מן הרכבים, הדבר היה עשוי לגרום לפציעתם של נוסעי הרכב או חלילה לאובדן חיי אדם. אשר לאישום הרביעי, פוטנציאל הנזק הוא ברור נוכח מכירת הנאשם שני נשקים לאדם אחר ואין לדעת איזה שימוש היה נעשה או נעשה בנשקים אלה.

18. ב"כ המאשימה ציינה את הצורך בהחמרה בענישה בעבירות מסוג זה לאור החומרה באחזקת כלי נשק (באישום הרביעי והחמישי הנשקים הם אוטומטיים) שמטרתם להמית לפגוע ולסכן חיי אדם והפנתה לפסיקה שהדגישה את הצורך בהרתעה על מנת להילחם בתופעה זו.

19. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ב"כ המאשימה טענה שממכלול האישומים בכתב האישום, ניכר כי השימוש והסחר של הנאשם בנשק לא היה חד פעמי. לראיה, באישום הרביעי והחמישי אחרים פנו לנאשם וביקשו ממנו לקנות נשקים, משמע שהיה ידוע שהנאשם הוא אדם שאפשר לקנות ממנו נשקים. מעובדות כתב האישום עולה כי מעשיו של הנאשם היו מחושבים ומתוכננים. באישום השני הנאשם החביא את הנשק, הוציאו, חיפש מקום בו יעברו רכבים, המתין שרכבי הביטחון יעברו ורק לאחר מכן ירה חמישה כדורים. בהמשך החביא שוב את הנשק וכשהיה חשש שהנשק יתגלה על ידי כוחות הביטחון, העבירו לחברו על מנת שלא ימצא. זאת ועוד, בכל אחד משלושת האישומים הנאשם היה יכול לחדול ממעשיו בכל אחד מן השלבים לביצוע המעשים, אולם באישום הרביעי והחמישי הנאשם בחר לסיים את העסקה ובאישום השני הנאשם בחר לירות בכוחות הביטחון. לפיכך, ב"כ המאשימה עתרה באישום השני למתחם ענישה שנע בין 3.5 שנות מאסר ועד ל- 6 שנות מאסר, באישום הרביעי עתרה למתחם ענישה הנע בין 4 שנות מאסר ועד ל- 8 שנות מאסר ובאישום החמישי עתרה למתחם ענישה הנע בין 3 שנות מאסר ועד ל- 7 שנות מאסר.

20. ביחס לעונש המתאים, סברה ב"כ המאשימה כי על בית המשפט לגזור על הנאשם עונש מאסר באמצע מתחמי הענישה ובצבירה חלקית כך שסך הכל יש להשית על הנאשם תשע שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס, וזאת בהתחשב מחד בכך שהנאשם היה צעיר אולם לא היה קטין בעת ביצוע העבירות, הוא בן למשפחה מבוססת ומשכילה ובעצמו היה סטודנט באוניברסיטה, כך שהוא מבין היטב או היה עליו להבין את הסכנות וההשלכות של מעשיו. מאידך הנאשם ללא עבר פלילי, שהודה במעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר, אמנם ציינה שהוא הודה במעשיו רק לאחר שנקבעו מספר מועדי הוכחות והעדים התייצבו, כך שהחיסכון בזמן השיפוטי היה מצומצם.

21. לשאלת בית משפט בפתח דבריו ב"כ הנאשם אישר כי הנאשם נוטל אחריות מלאה למעשיו למרות האמור

בתסקיר, ואינו חוזר בו מהודאתו וההתייחסות של קצינת המבחן הייתה לאישומים שנמחקו וכן שהנאשם לא ידע שהנשק שימש לפיגוע ועובדה זו לא מהווה חלק מכתב האישום.

22. אשר למתחם העונש ההולם, בא כוח הנאשם טען כי מידת הפגיעה בערך המוגן במקרה זה היא מינורית, באופן יחסי לעבירות מסוג זה שכן לא נגרם נזק כלשהו, לא רכושי ולא פיזי כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

23. אשר לנסיבות ביצוע העבירה ב"כ הנאשם הדגיש כי מעבר לגדר ההפרדה שוררת אנרכיה, שכן כוחות הביטחון לא משליטים סדר, כך שנוצר מצב בו לא שוררת אכיפה והמציאות עגומה. עוד הוסיף כי מעשיו של הנאשם לא היו מתוכננים אלא מדובר במעשים שהתגלגלו כתוצאה מהמציאות, אין מדובר בנשק שהנאשם הכניס לתוך שכונות בישראל וירה בו ולא ניסה לירות מעבר לאותן חמש יריות שנורו ממרחק רב ולא פגעו.

24. ב"כ הנאשם טען שיש לקבוע מתחם אחד לכל האישומים והפנה לפסיקה התומכת בטעונו בה מתחמי הענישה נעו בין 22 חודשי מאסר לבין 60 חודשי מאסר. בא כוח הנאשם עתר בנסיבות אלה למתחם עונש הולם שנע בין 20 חודשי מאסר לבין 60 חודשי מאסר.

25. אשר לעונש המתאים בא כוח הנאשם עתר להשית על הנאשם עונש בתחתית המתחם, וזאת נוכח גילו הצעיר של הנאשם שהיה בן 18.5 בעת ביצוע העבירות, קרי בגיר צעיר, ואת היותו של הנאשם נעדר עבר פלילי וכן למשפחה נורמטיבית. אשר למשפחתו של הנאשם מסר ב"כ הנאשם כי מדובר במשפחה שסולדת מהמעשים, אך תומכת בנאשם ורוצה בשיקומו, וכן ביקש להתחשב בכך שמעצרו פגע בו ובמשפחתו באופן משמעותי.

26. עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי נוכח העובדה שבשל סיווגו של הנאשם כאסיר ביטחוני נשללת ממנו האפשרות השיקומית בתוך כותלי בית הסוהר, יש להתחשב גם בכך בעת גזירת עונשו. כן ביקש בא כוח הנאשם להתחשב בכך שהנאשם נעדר עבר פלילי, בנוסף שכבר נגרם לו כתוצאה ממעצרו הממושך ועוד עתיד להיגרם לו בהיותו בחור צעיר, שכן הנאשם עצור מזה שנה וחודשיים ובשל סיווגו כעצור ביטחוני תנאי מעצרו קשים יותר. עוד ביקש להתחשב בהודאת הנאשם ושיתוף הפעולה שלו עם הרשויות, עוד בשלב החקירה, ובחיסכון בזמן שיפוטי יקר.

27. ב"כ הנאשם העיד את אביו ואת אמו של הנאשם לעונש. אביו היה נרגש מאוד כאשר סיפר על משפחתו וילדיו שלומדים באוניברסיטה, וכן סיפר כי הנאשם למד טרם מעצרו חינוך גופני באוניברסיטה. הוא סיפר שהנאשם הוא ילד טוב ואנשים אוהבים אותו ומעולם לא היו לו בעיות עם אחרים והוא לא נעצר. הוא סיפר על כך שמעצרו של הנאשם פגע מאוד במשפחה שכן הוא מתקשה לעבוד מאז שבנו נעצר ופרנסתו פחתה ויש לו קושי להתקיים. הוא שיתף שאמו של הנאשם בוכה כל לילה. הוא מסר שהם מתגוררים בכפר עקב ובמקום זה אין שליטה משטרתית והרשות הפלסטינית לא יכולה להיכנס למקום זה כי אין לה סמכות ובאזור יש בכל שעה קטטה, נשק בין אנשים והמשטרה לא מתערבת ולא עוצרים אנשים שעוברים על החוק. לסיום, ביקש מבית המשפט לתת הזדמנות לנאשם משום שהנאשם למד לקח, הוא מתחרט, בקש סליחה ומבטיח לשוב לחיים נורמאליים.

28. אמו של הנאשם סיפרה שהיא דואגת מאוד לילדיה ושלחה אותם לבתי הספר הטובים ביותר בירושלים וכן הנאשם השתתף בחוגים כמו רכיבה שחייה וספורט. אולם למרבה הצער, המקום אליו עברו להתגורר הוא מקום שכולו תוהו ובוהו ואין מי ששולט שם ולכן יכול להיות שדברים אלה השפיעו על הנאשם ואחרים. היא

סיפורה שכולם אוהבים את הנאשם, כולן רוצות להתחתן אתו והוא דואג לכולם.

29. הנאשם בדברו האחרון הצטער על מעשיו, ומסר שאם הוא היה יודע שמעשים אלה יובילו אותו למקום הזה, הוא לא היה עושה אותם. עוד מסר כי הוא רוצה לחיות את חייו ולבנות את עתידו.

מתחם העונש ההולם

30. בהתאם לתיקון 113 לחוק, יש לקבוע תחילה, האם עסקין באירוע אחד או במספר אירועים. ב"כ המאשימה טענה כי ראוי להגדיר את כל אחד מהאישומים כ"אירוע נפרד" ולקבוע לכל אישום מתחם עונש הולם נפרד. לעומת זאת בא כוח הנאשם סבר שראוי ונכון בהתאם למבחנים המקובלים בפסיקה להתייחס אל כל האישומים כאירוע אחד ולקבוע להם מתחם עונש הולם אחד.

31. בית משפט העליון דן בשאלה האמורה והדעות היו חלוקות ביחס לשאלה זו. "מבחן הקשר ההדוק" אומץ בדעת הרוב בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29/10/14) והפסיקה שבעקבותיו (ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' חג'אמה (מיום 30/10/14), ע"פ 2519/14 קיעאן נ' מד"י (מיום 29/12/14), ע"פ 4289/14 חנונה וברבי נ' מדינת ישראל (מיום 21/1/15) ורע"פ 4760/14 אדוארד קיסלמן נ' מדינת ישראל (מיום 7/5/15)) ואף בע"פ 1261/15 מד"י נ' יוסף דלאל (מיום 3/9/15), קבע כב' השופט סולברג בפסקה 22 מבחני עזר לבחינת הקשר ההדוק.

**"כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שזוהו העל בית המשפט לעמוד על נסיבותיהן
בדתיות של העניין שלפניו,
ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות
"מבחן עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות
ותמאופייין בתכנון;
האם ניתן להצביע על שיטתיות בתביעות ביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן
אומקום; האם ביצוע העבירות אחת תנועדה לאפשר את ביצוע העבירות האחרות או את
ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מן
סיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד
יבאירוע אחד עסקין. בבחינת הנסיבות עובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד
דעיניו את השאלה האם הקשר העל העבירות כעל כמחיר אירועים מתאמה לאכזרית, באופן שי
גרע מהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו."**

32. מצאתי כי במקרה שלפני, מאחר שמדובר ברצף אירועים שהתרחשו במשך פרק זמן קצר של כארבעה חודשים, הן בוצעו כחלק מרצף עברייני אחד, בנסיבות דומות, האינטרס החברתי המוגן הוא זהה, ועל אף שמדובר במעורבים שונים, לידי, ניתן לראות באישומים אלה כאירוע אחד, ועל כן אקבע מתחם אחד, המביא לידי ביטוי את העובדה שמדובר בריבוי מעשים ובריבוי עבירות.

33. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

34. **הערכים החברתיים** עליהם יש להגן מפני אלה המבצעים עבירות בנשק, הם הגנה על שלום הציבור וביטחון, שמירה על שלמות גופו ורכושו של אדם ומניעת פגיעה משמעותית בו כתוצאה משימוש בנשק חם על ידי מי שאינו מיומן בכך. בית המשפט העליון חזר פעם אחר פעם על החומרה הגלומה בעבירות נשק ועל פוטנציאל הפגיעה בנפש וברכוש שעלולים להיגרם כתוצאה מהשימוש בו. אשר לסוחרים בנשק הדגיש בית המשפט העליון כי יש לראות במשנה חומרה את מעשיהם, ועל כן יש להחמיר, ככלל, בענישתם של נאשמים שהורשעו בעבירות נשק בכלל ובעבירות סחר בנשק בפרט (ע"פ 319/11 **מדינת ישראל נ' יאסין** (ניתן ביום 5.12.11), ע"פ 1768/14 **גנאיים נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.7.14), ע"פ 7317/13 **חג'אב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 19.5.14), ע"פ 8280/15 **מוחמד גולאני נ' מ"י**, (ניתן ביום 28.3.16). גם עבירת הניסיון לחבלה חמורה פוגעת בערך הנעלה ביותר של קדושת חיי אדם ושלמות גופו.

35. נשק, שהוא מטבעו כלי קטלני, עלול לעבור מיד ליד ולהגיע לידי גורמים שיבצעו באמצעותו עבירות פליליות חמורות, ואף לידי ארגוני טרור שיעשו בו שימוש באירועי טרור (כפי שאכן אירע במקרה שלפני כאמור באישום החמישי). על-כן, פוטנציאל הסיכון הנשקף מהסחר בו מחייב הטלת ענישה מחמירה ומרתיעה, אף אם מבצעי העבירות - בחוליות השונות בשרשרת העברת הנשק - אינם מודעים לתכלית השימוש בו (כפי שהנאשם לא היה מודע לכך). עוד נפסק כי בשל הסכנה הרבה הטמונה בעבירות הנשק, מוצדק להטיל עונשי מאסר בפועל גם על מי שזוהי עבורו הרשעתו הראשונה בפלילים. על בית המשפט לתת משקל משמעותי יותר לאינטרס הציבורי ולצורך להרתיע עבריינים מלבצע עבירות דומות, על-פני הנסיבות האישיות של העבריין. כב' השופט זילברטל חזר על כך בע"פ 6989/13 **פרח נ' מדינת ישראל** (מיום 25.2.14):

"בית משפט זה חזר לא אחת על הסכנה הרבה הטמונה בעבירות נשק "בעיקר בשל כך שעבירות מסוג זה מקימות פוטנציאל להסלמה עבריינית ויוצרות סיכון ממשי וחמור לשלום הציבור וביטחון" (ע"פ 3156/11 זראיעה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (21.02.2012)). בהתאם, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלה היא מדיניות של ענישה מחמירה המחייבת בדרך כלל הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל גם על מי שזו הרשעתו הראשונה (ע"פ 2006/12 מדינת ישראל נ' אסדי (28.3.2012), (להלן: עניין אסדי); ע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.6.2013)) ..."

36. המגמה להחמיר בענישה בעבירות נשק באה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסק דין שניתנו על ידי בית משפט העליון, בין היתר, בע"פ 1323/13 **רך חסן נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.6.13), שם קבעה כבוד השופטת ארבל:

"נוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק בכלל וסחר בנשק בפרט, וזמינותו המדאיגה של נשק בלתי חוקי במחוזותינו, התעורר הצורך להחמיר בעונשי

המאסר המוטלים בעבירות אלה. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו - בסכסוך ברחוב, בקטטה בין ניצים ואף בתוך המשפחה פנימה. הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה מעבירות אלה, לצד המימדים שאליהם הגיעו, מחייבים לתת ביטוי הולם וכבד משקל להגנה על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מפעילות עבריינית זאת, הגנה על שלום הציבור מפני פגיעות בגוף או בנפש, ולהחמיר את עונשי המאסר המוטלים בגין פעילות עבריינית זאת, בהדרגה".

37. בע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' סלימאן** (ניתן ביום 19.1.14, כב' השופטת ארבל) נקבע מדרג חומרה לעבירות הנשק השונות, כאשר עבירת הסחר מצויה ברף העליון. מידת החומרה משתקפת, מטבע הדברים, גם בעונש המאסר הקבוע לצד עבירה זו עד 15 שנות מאסר. עוד נקבע כי מתחם העונש ההולם בגין עבירות רכישה והחזקה יחד עם עבירות של נשיאה והובלת נשק נע בין 12 עד 36 חודשי מאסר.

38. בע"פ 2251/11 **נפאע נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.12.11) קבעה כבוד השופטת חיות כך: "נוכח מימדיה המדאיגים של תופעת הסחר הבלתי חוקי בנשק, הסכנות הנשקפות ממנה והקלות היחסית שבה ניתן לבצען, אכן הגיעה השעה - בכפוף לנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה - להחמיר בעונשי המאסר הנגזרים על נאשמים בעבירות אלו לעומת העונשים הנגזרים כיום".

39. לא זו אף זו, כב' השופט מ' מזוז הדגיש במסגרת ע"פ 1397/16 **מדינת ישראל נ' אחמד חמיאל** (ניתן ביום 6.9.16), את הצורך להחמיר בענישתם של הסוחרים בכלי נשק אוטומטיים:

"עיון בשורה ארוכה של פסקי דין שיצאו מלפני בית משפט זה בשנים האחרונות, לרבות באלה אשר אוזכרו בפסקה 12 לעיל, מגלה כי העונש שגזר בית משפט קמא על חמאיל ושרקאווי הוא על הצד המקל, וראוי היה לטעמי שהעונש שיושת עליהם יהיה חמור יותר. בענין זה, אציין כי מקובלת עלי טענת המדינה כי יש מקום להחמיר יותר מהרגיל עם אלה הסוחרים בכלי נשק אוטומטיים, אשר הנזק הפוטנציאלי מהם הוא רב במיוחד ועולה לאין ערוך על זה של אקדח..."

40. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בנשק הינה מגוונת, והיא תלויה בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. כך למשל -

בע"פ 135/17 **מדינת ישראל נ' סמי בסל** (ניתן ביום 8.3.17) קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על הנאשם 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בגין ביצוע עבירות של החזקה ונשיאת נשק לפי סעיף 144(א) ו-144(ב) לחוק העונשין וגזר עליו 18 חודשי מאסר. הנאשם, בן 20, צבר לחובתו הרשעה אחת בעבירת איומים ושב"ר, החזיק בתת מקלע ומחסנית והסתירם בשביל קרוב משפחתו, למשך שבוע ימים, שבסופם העבירם לאחר, אשר קנה את הנשק והמחסנית מקרוב משפחתו של הנאשם.

בע"פ 1397/16 **מדינת ישראל נ' אחמד חמיאל** (ניתן ביום 6.9.16) דחה בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתו הושת על הנאשם 48 חודשי מאסר לריצוי

בפועל, בגין ביצוע שלוש עבירות שעניינן סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין. הנאשם, בן 21, ללא עבר פלילי, מכר, בשלוש הזדמנויות שונות, לסוכן משטרה, רובה מסוג "קרל גוסטב" (תמורת ₪ 15,000), רובה מסוג M-16 (תמורת ₪ 49,000) ובפעם השלישית - שני רובים מסוג M-16 ואקדח מסוג FN (תמורתם סוכם על תשלום בסך ₪ 121,000). בית המשפט העליון התייחס לעונשו של הנאשם, וציין כי העונש שנגזר על הנאשם הוא עונש מאסר מקל, אך יחד עם זאת הוא לא מהווה חריג המצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

בע"פ 7552/14 **יוסף אגבאריה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 23.6.15) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר בן 32 חודשי מאסר בפועל, בגין עבירה של סחר בנשק (אקדח) שבוצע בצוותא, עבירה של הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו ועבירת איומים.

בע"פ 2422/14 **עלי חד'ר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.12.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתו הושת על המערער **36 חודשי מאסר בפועל**, בגין ביצועה של עבירת סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין. המערער מכר, תמורת ₪ 9,000, לסוכן משטרה, **רובה מסוג "קרל גוסטב"**. נאשם נוסף בפרשה, הורשע אף הוא בעבירת סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין בגינה הושת עליו **20 חודשי מאסר לריצוי בפועל** והוא שימש למעשה כמתווך בה.

בע"פ 1768/14 **גנאיים נ' מדינת ישראל** - (ניתן ביום 22.7.14), נדחה ערעור על חומרת עונש מאסר של 36 חודשים שהושת על המערער שהורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של סחר בנשק - (האחת - אקדח, מחסנית וכדורים, והשנייה - תחמושת). בית משפט העליון קבע כי העונש אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה.

בפסק הדין שניתן במסגרת ע"פ 7317/13 **חג'אב נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 19.5.14) אישר בית המשפט העליון את גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, שבו נקבע מתחם ענישה **בגין אישום של סחר בנשק שלא כדין** (אקדח מסוג "ברטה" ומחסנית) **הנע בין שלוש שנות מאסר בפועל לחמש שנים וחצי שנות מאסר בפועל**.

בית המשפט העליון אישר עונש של ארבע שנות מאסר שהוטל בגין הרשעתו של הנאשם בעבירות של החזקת ונשיאת נשק, חבלה בכוונה מחמירה ויריות באזור מגורים. בית המשפט ציין כי מדובר בעונש מדוד ומאוזן המשקף את החומרה שבביצוע עבירות נשק ופתרון סכסוכים באמצעות נשק חם תוך ירי באזור מגורים (ע"פ 2044/13 **בן שטרית נ' מדינת ישראל** (19.2.2014)).

בע"פ 2186/13 **עקול נגד מ"י** (ניתן ביום 18.2.14), בית המשפט העליון לא התערב במתחם ענישה של 24 עד 48 חודשי מאסר שנקבעו בבית המשפט המחוזי בחיפה, בגין עבירות של נשיאת נשק וסחר בנשק (אקדח, מחסנית וכדורים) לסוכן משטרה.

בע"פ 2606/13 **מוחמד חוסני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.2.14) הנאשם הורשע בשלושה אישומים שונים בביצוע עבירת של החזקת נשק, שתי עבירות של סחר בנשק ועבירת סיוע לסחר בנשק (שני אקדחים ושתי מחסניות של M-16). על הנאשם הושתו 45 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה וקנס בגובה 30,000 ₪. בית המשפט דחה את ערעור הנאשם וקבע שהעונש אינו חורג מרף הענישה המצדיק התערבותו. המדובר בנאשם נעדר הרשעות קודמות.

בע"פ 4956/13 **עיסאוי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.6.14) נדחה ערעור על חומרת עונש של 24 חודשי מאסר, שהוטל על ידי בית המשפט המחוזי בנצרת, בגין סחר בנשק, ניסיון לסחר בנשק, רכישה והחזקת נשק, נשיאת נשק וקשירת קשר לביצוע פשע (כדורי אקדח). בית המשפט העליון התייחס למתחם הענישה שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי ושנע בין 12 עד 36 וקבע כי "**... למצער ניתן לומר שמתחם העונש שקבע בית המשפט המחוזי אינו מחמיר ולא מצאנו לפרט מעבר לכך**".

בע"פ 526/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.03.14) הנאשם הורשע בעבירות החזקת נשק וסחר בנשק, בבית המשפט המחוזי בבאר שבע (אקדח ומחסנית). הושת עליו 22 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את ערעור הנאשם על חומרת העונש והפחית את עונשו ל- 16 חודשי מאסר בפועל נוכח פוטנציאל שיקומי גבוה במיוחד.

בת"פ (מחוזי ירושלים) 24207-06-13 **מדינת ישראל נ' כרכי** (ניתן ביום 6.7.14), נאשם הורשע על פי הודאתו, בין היתר, בשתי עבירות של סחר בנשק (שני נשקים ארוכים) ובעבירה של סיוע לסחר בנשק, באמצעות סוכן משטרתי, ובית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בגין כל עבירה של סחר בנשק נע בין מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים לבין מאסר בפועל לתקופה של 48 חודשים.

בת"פ (מחוזי חיפה) 36381-05-15 **מדינת ישראל נ' אבו שנדי** (ניתן ביום 31.12.15), נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 24 חודשים לבין 48 חודשים, בגין עבירה של סחר בנשק, שבוצעה באמצעות סוכן משטרתי (מקלע מאולתר), ובסופו של יום, הושת על הנאשם, שעברו הפלילי לא היה מכביד, עונש של 28 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נלווים.

בת"פ (מחוזי חיפה) 1094-05-15 **מדינת ישראל נ' איברהים חורי ואח'** (30/05/2016), הושת על נאשם 1 שהורשע בביצוע 3 עבירות של סחר בנשק שלא כדון, שתי עבירות של נשיאת והובלת נשק שלא כדון ועבירה של החזקת נשק שלא כדון, עונש של 38 חודשי מאסר בפועל, בצד עונש של מאסר על תנאי וקנס כספי. הנאשם נעדר עבר פלילי.

41. אשר ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים: מחד, עסקינן בעבירות שקדם להם תכנון המוקדם, באישום השני הנאשם לקח את הנשק מהמקום בו החביא אותו וחיפש מקום בו יעברו רכבים של כוחות הביטחון בכדי לירות עליהם וירה חמישה כדורים. גם באישום 4 ואישום 5 הנאשם ביצע עסקאות שלא נראה כי היו בלתי מתוכננות שכללו שיחות עם אחרים. כן ההצעה לבצע את העסקאות באה מיוזמת הנאשם ללא הדחת סוכן. העונש המרבי שנקצב בצד עבירת הסחר בנשק - העומד על 15 שנים, העונש המרבי בגין עבירות הובלה ונשיאה של נשק העומד על 10 שנות מאסר, בנוסף, יש להתחשב בכך שמדובר בנשק אוטומטי, ברובה מסוג "קרל גוסטב" ו"תבור", המאפשר ירי לטווח רחוק המיועד לפי טיבו ומהותו לפגיעה בנפש או לגרימת נזק היקפי גדול בגוף האדם, והוא בעל פוטנציאל קטילה של ממש. הנאשם מכר **פעמיים** כלי-נשק שונים, אשר נזקם הפוטנציאלי רב, כן באישום 5 הנאשם מכר לאחר גם עשרה כדורי תחמושת לנשק. בכך, חמור ענינו של הנאשם ממקרה של סחר בנשק בעל קנה קצר, מסוג אקדח או באחזקה של חלקי נשק. ודוק, עבירות בנשק ובעיקר סחר בלתי חוקי בנשק, עלולות להביא, בסופו של יום, לביצוע עבירות שלצדן אלימות קשה ואף חלילה לקיפוד חיי אדם וכן עלול להיגרם נזק גדול לביטחון המדינה כאמור. נגישותו של הנאשם לכלי הנשק שבאה לידי ביטוי ביכולתו לפעול במהירות למימוש העסקאות מפניית האחרים אליו, מלמדים על מידת מעורבותו

בעבירות סחר בנשק. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה הם בצע כסף. כן מדובר בשתי עבירות של סחר בנשק, בעבירה של נשיאת נשק ועבירת רכישת נשק כך שעולה ששימושו והסחר בנשק לא היה חד פעמי. מאידך שקלתי את העובדה שבסופו של יום לא נגרם נזק ממשי בגין העבירות בה הורשע הנאשם באישום השני, בהתחשב בכך שרכבי כוחות הביטחון לא נפגעו ואף המאשימה אישרה כי באישום החמישי הנאשם לא ידע כי הנשק שהוא מכר לאחר שימש לשם ביצוע פיגוע ירי כך שמידת הפגיעה בערך המוגן היתה בעוצמה בינונית.

42. לאחר שבחנתי, את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות שלפניי, את נסיבות ביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה הנהוגה, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם את העבירות שלפניי, נע בין עונש של מאסר בפועל לתקופה של 40 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 60 חודשי מאסר בפועל, זאת בצד רכיבי ענישה נלווים (ר' ת"פ 54615-03-16 שם קבעתי מתחם ענישה נמוך יותר מהמתחם בענייננו, הנע בין 20 חודשי מאסר ל-40 חודשי מאסר, שכן שם דובר במכירה אחת של תת מקלע מסוג קרלו שנמצא פגום והנאשם החליפו באחר שנמצא אף הוא פגום).

43. לא מצאתי לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם למטרת שיקום שכן אין אפיק שיקומי בעניינו של הנאשם כמפורט בתסקיר שירות המבחן. כן לא מצאתי הצדקה לחרוג לחומרה מן המתחם ההולם מטעמי הגנה על הציבור.

העונש המתאים

44. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות שלהלן: לנאשם טרם מלאו 19 שנים בעת ביצוע העבירות, טרם מעצרו הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי, למד חינוך גופני באוניברסיטה וגדל במשפחה נורמטיבית. מדובר במשפחה תומכת, המסתייגת ממעשיו של הנאשם, ומעוניינת לסייע לו עם שחרורו מהמאסר על מנת שישבו לדרך המלך. הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע חרטה עליהם וחסך זמן שיפוטי יקר. הוא שהה במעצר במשך כשנה ושלושה חודשים וידוע כי ככלל תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר, בפרט כאשר מדובר בתנאי המעצר והמאסר של האסירים הביטחוניים. עוד התרשמתי כי ההליך הפלילי הציב לנאשם גבולות ברורים. עוד יש לזקוף לזכותו כי הוא נעדר עבר פלילי וזוהי מעידתו הראשונה והיחידה בפלילים. מאידך שקלתי את העובדה שהנאשם התקשה ליטול אחריות על מעשיו לפני קצינת המבחן וניסה למזער את חומרת מעשיו, ותלה את מעשיו בגורמים חיצוניים, בהם מצב הביטחון האישי הבעייתי באזור מגוריו, שאינו יכול להוות הצדקה למעשיו, ואף אינו רלוונטי לעבירות הסחר בנשק אותן ביצע וכן הירי.

45. עוד יש לתת דגש לצורך בהרתעת הרבים, במסגרת מתחם העונש ההולם, כפי שעולה אף מדברי אביו של הנאשם, כי הנשק נפוץ מאוד באזור מגוריהם ועל כן יש לנהל מלחמת חורמה בתופעה זו. בית המשפט העליון חזר על גישתו המחמירה בעבירות נשק במסגרת ע"פ 5681/14 **מדינת ישראל נ' טאטור** (ניתן ביום 1.2.15) בקבעו כי:

"דרך המלך בכגון דא, בסופו של יום, צריכה להיות ככלל מאסר מאחורי סורג וברית,

וזאת בראש וראשונה להרתעת היחיד והרבים; אורך התקופה כרוך כמובן בנסיבות הספציפיות של העושה והמעשה...אך נשק הוא נשק הוא נשק, ובנסיבות הישראליות נשק בידיים לא מורשות עלול להתגלגל למקום לא טוב, וכדברי האומר 'מחזה שבמערכת הראשונה נראה אקדח, עשוי האקדח לירות במערכה האחרונה'..."

46. באיזון בין השיקולים השונים, אני סבורה כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר ברף הנמוך בינוני של המתחם, תוך מתן דגש לגילו הצעיר ולכך שמדובר במאסרו הראשון.

47. לאור כל האמור לעיל החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 46 חודשי מאסר מיום מעצרו 9.4.16.

ב. 18 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו עבירות בנשק מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו עבירות בנשק מסוג עוון או כל עבירות אלימות למעט תגרה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום

ניתן היום, כ"ו תמוז תשע"ז, 20 יולי 2017, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.